

VIERA OBNOVENÉHO KREŠŤANA V KAŽDODENNOM ŽIVOTE

Najprv si definujeme, čo je to viera, obnovený kresťan a život. Potom poukážeme na niektoré nebezpečenstvá v živote kresťana.

Viera

Chceme hľadať odpoveď na otázku, čo je to viera a ako ju môžeme získať.

- **Čo je viera?**

Etymológia:

Sloveso veriť (nie je čisto náboženským pojmom) vyjadruje:

- priateľský, pevný, istý, spoľahlivý, vytrvalý, dôverný vzťah človeka k človeku, vzťah založený na nádeji;
- slobodné prijatie výrokov určitej osoby v dôvere voči nej (vzťah, ktorý stojí alebo padá s hodnovernosťou osoby, ktorej sa verí);
- presvedčenie spočívajúce na vnútornej istote (odlišuje sa od poznania, ktoré sa opiera o dôkazy);
- pod vplyvom kresťanstva vyjadruje toto slovo radikálny vzťah dôvery voči Bohu, radikálne prijatie všetkého, čo Boh zjavil.

Biblia:

Viera je dôverné spojenie s Bohom. Naplnením tohto spojenia je prijatie v plnej miere toho, čo Boh zjavil.

Synoptici ako protiklad viery uvádzajú strach: akt prebudenia viery prekonáva strach. Viera vychádza z dôvery v Ježišovu moc.

Pavol chápe vieru ako dar, ktorý dostávame cez počúvanie – ohlasovanie slova. Akt viery je odpoveďou na toto slovo. Ovocím viery je stále hlbšie poznanie Ježiša.

Ján chápe vieru, ako prijatie Kristovej pravdy a zotrúvanie v nej. Ovocím je večný život, život vo svetle, otvorenie očí pre Boží svet. Akt viery je to, že pravda sa stane chlebom života.

Skutky apoštolov chápu vieru, ako akt rozhodnutia sa pre Krista.

Teológia:

Rozlišuje obsah viery a úkon viery. Podstatné znaky úkonu viery sú nadprirodzenosť, rozumnosť a sloboda.

Je možné o viere pochybovať, lebo Boh sa môže zjavovať nejasným spôsobom (o spôsobe môžem pochybovať). Avšak spôsob zjavenia Boha nemusí spochybňovať vieru, lebo tu ide o vzťah osôb, o absolútne a pevné rozhodnutie sa človeka pre Boha. Viera môže rásť a musí byť chránená proti herézam.

Viera je postoj, keď človek túžiaci po spásе sa prestáva spoliehať na svoje vlastné úsilie a výlučne sa začína spoliehať na Krista vo všetkom, čo sa týka spásy.

- **Ako získať vieru?**

Viera je vzťah. Kedy mám najväčšiu skúsenosť s druhým človekom? Kedy ho kladieme do stredu môjho ja, môjho myslenia? Kedy si ho intenzívnejšie uvedomujem? Zaoberám sa ním viac ako sebou? Je to vo chvíľach, keď ma ten človek veľmi miluje, alebo veľmi zraňuje.

Toto je iba všeobecné konštatovanie. Ale určité prejavy lásky, či sklamaní zažívame každý deň. A to je už čosi konkrétne, čo sa nás veľmi hlboko dotýka. To sú konkrétne city a vnútorné pochody, ktoré často ani nevieme celkom dobre vyjadriť, ale uvedomujeme si ich a hlboko ich prežívame.

To isté platí aj vo vzťahu k Bohu. Môžeme mať, dokonca aj máme, presne také isté skúsenosti s Bohom ako s inými ľuďmi. Problém je však v tom, že im neveríme, alebo snád nepripustíme, že je to skúsenosť s Bohom (najmä ak ide o sklamanie).

Ale buďme úprimní. **Kedy si najviac uvedomujeme Boha?** V akých životných situáciách? Keď nás buď miluje alebo sklame. Ak nám prejavuje svoju lásku, sme naplnení vďačnosťou a prebúdza sa v nás láska. Môžeme sa dvojako rozhodnúť: buď opätujeme jeho lásku alebo zostaneme ľahostajní. Keď nás sklame a ublíži nám - aj takto môže človek prežívať dotyk Boha - reagujeme zvyčajne odvetou alebo ignorovaním. Často ani nevieme vysloviť, čo sa s nami deje, ale uvedomujeme si intenzívnejšie Boha, ktorý sa dotýka našich citov a zmyslov. Je to každodenná skúsenosť, pretože každý deň sa stretávam s ľuďmi aj s Bohom. Lenže, to ešte nie je všetko. My totiž potrebujeme túto skúsenosť prediskutovať s tým, koho sa to týka – vidieť ju z druhej strany. Preto Ježišovo pozvanie „*pod'ite vy sami do ústrania*“ (Mk 6,31) platí aj pre nás.

Ak nás niekto pozýva k sebe na návštevu, vieme, že určite nebudeme sedieť pri prázdnom stole. Hostiteľ určite niečo pripraví. To znamená, že ak nás pozýva Boh, tak má niečo pre nás pripravené. Čo? Milosť, ktorú inde nenájdeme a nedostaneme.

Lenže na návštevu sa nepatrí prísť s prázdnyimi rukami, aspoň maličkosť: dezert, kávu, fľašu... Ale to najdôležitejšie - na čo zabúdame, alebo správnejšie povedané ani si neuvedomujeme - máme priniesť seba. O čo ide? O nás a o nášho hostiteľa. O stretnutie osôb. O ochotu byť tu pre toho druhého: počúvať ho, prijímať ho takého, aký je. Zároveň prejavíť mu svoju dôveru tým, že sa s ním podelíme o svoje radosti i starosti.

Boh však k pozvánke pripojil jednu podmienku. Akú? My ľudia zvyčajne ak sa vrátíme zo svadby, pohrebu, nejakej spoločenskej udalosti, z návštevy, hodnotíme: čo sa nám páčilo, s čím sme boli nespokojní, čo by sme urobili ináč; jednoducho kritizujeme. A práve tu sa ukazuje naša náročnosť na tých druhých - na hostiteľa. Boh nás pozýva. To znamená, že máme byť nároční na neho. Boh čaká - ba dokonca žiada od nás, aby sme od neho veľa žiadali a očakávali.

Zvyčajne však od Boha očakávame to, čo nám chce dať navyše (ako prídavok). Lenže nemôže, lebo my nechceme základ. A preto si často myslíme, že Boh nerozumie nám a my zase jemu. Čo mi Boh ponúka? Čo je tým základom? Boh chce vždy najprv zmeniť mňa a moje zmýšľanie: chce zmeniť môj postoj k sebe, chce mi dať nový pohľad na mňa, chce zmeniť môj postoj k druhým a k veciam, ktoré ma obklopujú. Chce ma urobiť novým stvorením. A to je ovocie viery - byť novým človekom.

Obnovený kresťan

Biblia hovorí, že človek má „*pokorne chodiť so svojim Bohom*“ (Mich 6,8c). Chodenie je oveľa viac, ako len plniť prikázania, či ísť za niekým. Chodiť s niekým, znamená žiť s ním, zdieľať s ním život, byť mu verným, dávať mu prednosť pred všetkým a mať záľubu iba v ňom. Je to úplne podriadenie sa Bohu, bezvýhradná poslušnosť vnútornému citlivému spoznaniu toho, čo chce od nás Boh.

Byť obnoveným kresťanom, znamená byť verným. Verným v modlitbe každé ráno, verným Božiemu slovu každý deň, verným Pánovi počas celého dňa i každý večer, verným v práci i doma, nerobiť žiadne kompromisy, byť verným v každodennom živote.

Život

Život je čosi dynamické. Žiť znamená žiť celým telom, srdcom, dušou i mysl'ou; všetkým a naraz. Vernosť Bohu, alebo život viery a každodenná činnosť nemôžu byť, a ani nie sú, dve na sebe nezávislé skutočnosti. Náš život má byť harmonický (vyvážený).

Zdravý duchovný život (DŽ) má:

1. byť mystagogický a nie moralizujúci

V DŽ ide predovšetkým o skúsenosť s Bohom a nie o asketiku. Asketické cvičenia sú len pomôckou, ktorá nás môže priviesť k zjednoteniu s Bohom a s inými. Je pravda, že bez morálky žiadny duchovný život neexistuje, ale morálka vyplýva z duchovnej skúsenosti s Bohom a nie opačne. Morálke ako takej ide len o vystríhanie sa chýb a hriechov. No podstata DŽ spočíva vo vernosti, v zjednotení s Bohom.

2. byť oslobodzujúci a nesmie preťažovať

Vyvážený spôsob života oslobodzuje od otroctva sveta i ľudí. Nie je to ale nejaké nezáväzné správanie sa. Je to správanie sa podľa horskej reči. Privádza ma k Božiemu milosrdenstvu a nie k ľudskej dokonalosti. Ide teda o to, aby sme mali odvalu prijať sa takí, akí sme; aby sme sa vedeli prijať aj s humorom; aby sme boli nie „výborní“, ale aby sme vždy stáli úprimne pred sebou aj pred Bohom.

3. spájať a nie rozdeľovať

Vyvážený spôsob života nás disponuje vytvárať spoločenstvo, priateľstvo, dobré medziľudské vzťahy, cítiť jednotu v utrpení a v túžbe po Kristovi. Zároveň si uvedomujeme ľudskú krehkosť, vlastnú aj cudziu.

4. uvádzať do reality

Vyvážený spôsob života nás disponuje zvládať povinnosti i nároky všedného dňa, zasahovať do sveta a formovať ho, nie opačne.

5. hľadať Boha a nie cit

Vyvážený spôsob života nás učí počítať s púšťou, so všednou a každodennou láskou i vnútorným hlbokým mlčaním. Privádza nás k hlbokému pokoju a tichej radosti.

6. byť komplexný a nie jednostranný

Vyvážený spôsob života oslovuje rozum, srdce, vôľu, cit, telo, vedomie i podvedomie. Teda všetky mohutnosti i schopnosti človeka angažuje do vzťahu k Bohu.

- **Čo nutne patrí k životu obnoveného kresťana?**

➤ **osobná denná modlitba**

Človek, ktorý sa nemodlí, neinvestuje do vzťahu s Bohom. Kto hovorí, že nemá čas na modlitbu – mimochodom všetci máme denne k dispozícii 24 hodín, nikto nemá ani viac, ani menej – pre neho Boh nie je dôležitý. Koľko času denne strávime v kúpeľni, pred zrkadlom, či na toalete? Keď si to spočítame a porovnáme s časom stráveným na modlitbe, potom Boh je pre nás menej ako ...

➤ **denne sýtenie sa Božím slovom**

Potrebujeme sa doslova kŕmiť Božím slovom, žiť ho, a nie len čítať.

➤ **slávenie Eucharistie**

Potrebujeme oslavovať spoločne s inými nášho Boha.

➤ **pravidelné gesta a úkony viery**

Potrebujeme denne vyznávať Bohu svoj vzťah k nemu; hovoriť mu, čo voči nemu cítime.

Nebezpečenstvá

Život kresťana je vystavený rôznym nebezpečenstvám.

• **Skúška**

„*Šimon, hľa, Satan si vás vyžiadal, aby vás preosial ako pšenicu. Ale ja som prosil za teba, aby neochabla tvoja viera*“ (Lk 22,31-32). Ako zareagoval Peter? „*Pane, hotový som ísť s tebou do väzenia i na smrť*“ (Lk 22,33). Vieme, ako to dopadlo.

Pokoj duše a zdravie tela sú bezpochyby hlavným obsahom prosebných modlitieb mnohých kresťanov. V Charizmatickej obnove ešte viacej. Odmietame kríž. Ale on patrí k životu. Chceme hneď veľké zázraky, ale Boh očakáva vernosť. Chceme kázeň, seminár, skúsenosť, ktorá okamžite vyrieši naše problémy, odstráni pokušenia a oslobodí nás od narastajúcej bolesti. Vernosť nikdy nie je ovocím jednej skúsenosti, jedného seminára či duchovných cvičení.

Ak je nám dobre, tak je nám ľahko žiť. Akonáhle prídu problémy, zvlášť vtedy je viera spôsob, akým máme existovať. Viera je most, po ktorom máme prejsť, keď sa nám všetko zrúti. Lenže čo robia ľudia zvyčajne? *Bože prečo ...* Ale toto nie je viera, to sú naše predstavy. Myslíme si totiž, že kresťan je človek, ktorý vždy kráča iba po slnečnej strane cesty. To nie je biblický pohľad. Prečo sa potom mnohí kresťania cítia nešťastní, neprinášajú nijaké ovocie, chýba im zmysel života, zanedbávajú osobný rast, viera ich už nenapĺňa radosťou a istotou,

ustrnuli v poznaní Pána, sú zmietaní pochybnosťami a cítia sa na dne? Nedokážu pomenovať „*dôvod nádeje, ktorá v nich prebýva*“. Hovoria, že veria, no ich viera sa otriasa v základoch. Prečo? Nemajú správny pohľad na vieru?

Často viere pripisujeme až magickú moc. Veríme, že ju stačí „mať“ a ona sa už sama o seba postará. Treba len „urobiť rozhodnutie“ a ostatné je mimo nás. V ťažkostiach treba len dôverovať Pánovi. Chvíľu sa skutočne aj zdá, že to tak funguje. Lenže keď opäť niečo nevyjde, tak hovoríme, že to je preto, že nedôverujeme Bohu. A človek sa cíti ešte horšie. Zdá sa, že je to ako začarovaný kruh.

Takto zmýšľajúci ľudia často a rýchlo podliehajú duchovnej depresii, znechuteniu a letargii, a to len preto, že celý život sa usilujú dospieť do stavu tzv. dokonalej dôvery.

Mnohokrát si takýto stav spôsobíme vlastnou lenivosťou či nedostatočnou usilovnosťou. Všimnime si: ak príde rad na duchovný život, akoby sme stratili všetok zápal a entuziazmus, s ktorým pristupujeme k iným povinnostiam. Vždy nájdeme dosť síl, pokiaľ ide o kariéru, zábavu či momentálny predmet nášho záujmu. Keď sa potom pokúšame zahĺbiť do modlitby, zrazu sa cítime ustatí. Nezdá sa vám zvláštne, že nevládzeme a zaspávame práve vo chvíli, keď si otvoríme Bibliu? Aj keď túžime zahĺbiť sa do jej štúdia či prečítať si nejaký biblický komentár, v danom okamihu sa nám nechce. Uspokojíme sa s výhovorkou, že ak niečo nemáme robiť poriadne, radšej by sme to nemali robiť vôbec. A tak to opäť odložíme na vhodnejšiu príležitosť. Inokedy napríklad nemáme čas, a keď si ho nakoniec nájdeme, nedokážeme sa sústrediť.

Postoj obnoveného kresťana:

Každé ráno sa musíme znovu a znovu odovzdať Ježišovi a pred duchovným svetom vyhlásiť: *Ježišu, ty si môj jediný Pán a Spasiteľ. Môj život a tento deň patrí Tebe. Chcem dnes verne kráčať za Tebou.* Duchovný svet toto potrebuje počuť: démoni preto, aby vedeli, že nepatríme im; Pánovi anjeli preto, aby nám pomáhali.

Čo to znamená v praxi? Ak sme dnes ráno povedali Pánovi, že mu chceme patriť, a keď v priebehu dňa budeme mať depresiu, tak sa môžeme oprieť o toto naše vyhlásenie. Duch Boží nám to v tej chvíli pripomenie a my sa budeme môcť prihovárať našej duši. Budeme môcť viesť vnútorný monológ so svojim „ja“ skôr, ako ono osloví nás depresívnymi myšlienkami. Takto môžeme prebrať iniciatívu a prejsť do útoku v boji o správu nad našou myšlienkou i pocitmi (por. Ž 42 a 121).

- **Nerozhodnosť**

Ak sa živíme sviatosťami, modlitbou a učením Cirkvi, potom nemusíme hľadať nič iné než to miesto, ktoré nám Boh určil v Cirkvi i vo svete. Akonáhle ho nájdeme, náš život a modlitba sa nesmierne zjednoduší.

Ak sme nerozhodní, tak prichádzame o to najlepšie, čo nám Boh ponúka. Preto, že sa bojíme urobiť rozhodnutie, tak sa bezcieľne vlečieme životom, robíme polovičaté rozhodnutia v mnohých oblastiach a končíme vo frustrácií, v priemernosti a robíme nesprávne veci.

Často nemáme jasno v tom, čo je Božia vôľa preto, že nie sme ochotní urobiť to, čo vieme, že urobiť máme. Koľkokrát sme v situácii, že sa pýtame mnohých ľudí, modlíme sa, ale v skutočnosti niekde v svojom vnútri tušíme odpoveď, ale nie sme ochotní si to pripustiť. Vyhovárame sa na neznalosť, lebo nechceme to, čo Boh žiada. Výsledkom je, že začneme robiť niečo, čo Boh nechce. Bude to mať zvyčajne duchovný náter, ale nebude to to, kam nás vedie Pán.

Keď už vieme, čo máme urobiť, tak vykročme. Nevracajme sa k tomu, či sme konali správne alebo nie, pretože to nás uvrhne do obrovských zmätkov. Ak sme konali v úprimnosti, sme na správnom mieste (aj keby sme sa mýlili).

Lenivosť a zbabelosť sú najväčší nepriatelia duchovného života. Vystupujú pod rúškom rozvážnosti, ktorá má za úlohu ukazovať, čo Boh od nás žiada, a čo nie. Zbabelosť nás drží na dvoch stoličkách: „*aby bol aj vlk sýty aj baran celý*“. Lenivosť dáva prednosť pohodliu pred Božou vôľou: „*nech sa stane tvoja vôľa Pane, ale tak, aby som sa nemusel veľa namáhať*“.

Postoj obnoveného kresťana:

Stanoviť si čas na skúmanie Božej vôle - prosiť o svetlo, skúmať pozitíva i negatíva jednotlivých alternatív, pripojiť pôst alebo iné obety - a po uplynutí stanoveného času vybrať si a konať.

- **Nedisciplinovanosť**

Nášmu životu chýba disciplína a poriadok. Sťažovať sa na objektívne príčiny nič nevyrieši. Nie je pravda, že nemáme čas. Ak si ho dokážeme nájsť na všetko ostatné, potom máme čas aj na duchovné aktivity. Treba ho len vedieť rozumne investovať.

Ak súhlasíme s tým, že je dôležité zorganizovať si každodenný život, tak si musíme stanoviť určité priority a trvať na nich. Napríklad: ak skutočne verím, že Biblia je pre mňa

oveľa dôležitejšia ako noviny, tak neváham, čo vziať do rúk skôr; na modlitbu si vždy nájdem čas, bez ohľadu na to, či stihnem čokoľvek iné.

Disciplína je začiatok, ktorý prinavráti do života poriadok. Koľkým zbytočným zlyhaniam, nešťastiam a depresiám by sa dalo predísť sebadisciplínou. Musíme sa však o to pričiniť my, nikto iný to za nás neurobí. Ak to zanedbáme, budeme aj naďalej nešťastní.

Postoj obnoveného kresťana:

Stanoviť si priority a vypracovať si harmonogram. Božie slovo nás povzbudzuje „vynaložte všetko úsilie“.

- **Vždy niečo nové**

Štvaný človek sa nerád zastavuje, nerád sa obracia späť, potrebuje neustále niečo nové. Môžeme chodiť na mnoho prednášok a seminárov, počúvať veľa kázni, čítať mnoho kníh i plniť si zápisník a odkladať ho na poličku. Nikdy sa k tomu nevrátíme. Človeka nenapadne, aby sa na chvíľu zastavil, popremýšľal nad sebou, nad vzťahmi, nad tým, čo počuje. Chce stále niečo nové a nové. Keď sa aj zamyslíme nad tým, čo by sa malo diať, tak ani nevieme čo. Máme len potrebu, aby sa niečo dialo. Niekedy sa niečo deje práve v tichu a pokoji, podobne ako rastie obilie na poli, alebo úroda v záhrade. Je to niečo, čo nemôžeme len tak ľahko vidieť. Deje sa to pomaly a nejaké umelé urýchľovanie rastu môže byť veľmi nebezpečné. Tak je tomu i v duchovnom živote.

Postoj obnoveného kresťana:

Nevyhľadávajme charizmatické osoby, nové semináre, duchovné cvičenia, zážitky, ale vráťme sa k starým veciam a choďme viac do hĺbky. Duch Svätý nie je duchom noviniek a senzácii, ale Duchom stáleho obnovovania z prameňa Evanjelia.

Spracoval: Imrich Degro

© Spoločenstvo sv. Michala Archanjela